

COLLMORTER

o més aviat es tractarà de FRUMIKON cas complement, amb la declinació pròpia dels NPP germànics (ENEK/ENEKON etc.).

Colljoell, V. *Coldejou*

COLLMORTER

Veïnat agregat de Mur (Pallars Jussà). Es troba a mig quilòmetre a l'ESE. de l'església, dalt de la serra.

DOC. ANT. *Casals de Gollmorter* a. 1069 (BABL 10 VI, 117-118).

PARÒNIMS. *Puigmorter*, turó amb megalit del terme de Sineu (Mallorca) (XI, 109.24; Mapa Mascaró 19F12). Devien trobar-s'hi ossades prehistòriques.

Vinya Morté(r), partida del terme de Noves de Se-15 gre (Alt Urgell) (xxxvii, 193.3).

Morters, agregat d'Anserall (Alt Urgell). Documentat *Mortés* a. 1562 (BABL xvi, 58).

Morters, pda. antiga del te. de Cabó (Alt Urgell) doc. el 1065 en el *Cart. de Tavèrnoles* (p. 83).

ETIM. Del llatí COLLEM MORTUORIUM 'pujol mortuori'. *Collmorter* devia haver estat el cementiri de la gent del castell de Mur, el poble senyorial. L'evolució -ORIUM > -er és normal en el Pallars i en toponímia s'estén molt a l'Est per les valls pirinenques. V. *EntreDL* 25 II, 40-43; *DECat* v, 792a56 ss., b-11; *DECH* iv, 149b 41-60; i art. *MORTER*, infra.

COLLSAMEDA

Collada prop de Vilanova de Sau. Oït *kolšamêda* 30 allí per JCor. (1925).

Es continua amb: *Castell de Samedà*, partida de Sant Julià de Vilatorrada (Osona).

DOC. ANT. *Castell Ça Meda* a. 1240 (Carreras Candi, *Miscel.* II, 456-7); *La Meda* a. 1246 (ibid.); *Ça Me-* 35 *da* a. 1261 (ibid.); *Sa Meda* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 131).

Les Medes, veïnat del terme de Sant Aniol de Finestres (Garrotxa) (XLIV, 96). Documentat *ipsas Medas* a. 922 (Alsius, *Nomenclàtor*, s. v. Cogolls).

Illes Medes, en el terme de Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Són penyals que serveixen de senyals als navegants per guiar-se.

La Meda i *La Medella*, illetes del Port de la Selva (Alt Empordà) (XLV, 132).

Medacorba, gran cim de la frontera, al NNO. del pic de Comapedrosa, NNE. de la Portella de Baiu i al S. de la Pica Roja, terme d'Àreu-Auzat (Pallars Sobirà).

ETIM. Compost amb *Meda* (< del llatí META 'fita, molló o cavalló de cereals') (cf. *E.T.C.* I, 18; *DECat* 50 v, 641b44-642a23), mitjançant l'antic article *Sa*.

COLLSUSPINA

Poble de la comarca d'Osona entre la Plana de Vic i l'altiplà de Moià.

PRON. MOD.: *kolšuspina*, oït a Centelles, Vic, Moià, Santpedor i Taradell per Casac. (c. 1920); *kolšəspina*, oït a Santa Coloma Saserra per JCor. (1924).

DOC. ANT. *kastro Tunda, in loco ubi dicunt Spina* a. 923 (*Dip. Cat. Vic.*, 92 paràg. 102); *Spina* a. 955 60

(ibid., 241 paràg. 285); *sicut terminatur a colle qui dicitur Spina usque ad terminum Gerundensis Comitatu* a. 1108 (Carreras Candi, *Miscel.* II, 447); *Coll de Spina* a. 1260 (Carreras Candi, *N.H. de St. Hilari*, 10).

ETIM. De *Coll-s'espina* conservat encara en la pron. de 1924, amb assimilació *o-e* → *o-o*, com comproven per totes les mencions antigues, cf. *DECat* I, 364b19 ss. J. F. C.

CÓLL

Poble agregat a Barruera (Alta Ribagorça).

PRON. MOD.: *kol*, oït a Barruera per Casac. (c. 1920) i a Barruera, Erill i Cardet per Coromines (XIII, 166.161.169-170). Gentilici: *golúts*.

DOC. ANT. *Coll* a. 819 (Abadal, *Pallars i Rib.* III, II, n.º 4, p. 282a); *Coll* a. 892 (ibid., p. 331a); *Coll* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 73).

ETIM. Del llatí CŌLEUS 'testicle, escrot', d'on ve 20 també el mot *goll*. *Cóll*, que coincideix amb el timbre vocàlic de *goll* devia ser, de primer, una mera variant d'aquest mot. El motiu de *golluts* que es dona als habitants de Còll (segons ha informat En Joan Lluís Pallarès l'any 1968) confirma aquesta etimologia. D'altra banda, *Cóll* no és a cap collada, ni prop del cim de cap turó (llatí COLLIS), sinó en el caire d'un serradet prop del fons de la Vall de Boí. Allí es troben algunes rocasses que, per la forma d'alguna d'elles, devien haver contribuït a fer acceptar aquest nom figurat del poble (cf. *DECat* IV, 557b2449; *TVBoí* I, 9). J. F. C.

COLLADO

El Collao, mas en una collada del terme de Culla (Alt Maestrat) (xxix, 63.9).

El Collado, sengles partides dels termes de Figueras i Sabadell (xxix, 98.4), Almenara (Pna. Cast.) 35 (xxx, 87), Ribarroja de Túria (xxx, 113.11; 114.2), Castelló (xxxiii, 97.5), Senija (xxxiv, 103.16), i Penaguila (Alicia) (xxxv, 43.16).

El Collado i *Barranquet del Colla(d)o*, partides del terme de Gata (Mq. de Dénia) (xxxiii, 91.6.11).

Els Collados, sengles partides de Xiva de Morella (Ports) (xxvii, 158.18). Serra d'En Galceran (Alt 45 Maestrat) (xxviii, 159.25.27), Artana (Pna. Cast.) (xxix, 161.13) i Llíber (Mq. de Dénia) (xxxiv, 80.13).

ETIM. *Colla(d)o* té al País Valencià el sentit de 'collada, collet' (*E.T.C.* II, 156). La solució etimològica que proposa JCor. en el *DECat* és realment equívoca: «en el *DECH* em faig càrrec del suggeriment probable que més que derivat sigui un compost COLLIS LATUS 'coll ample'; és possible, però, que amb aquest ètmon vagi coincidir en una part del territori amb un derivat de COLLIS en -ATU (cat. *collada*, cast. 55 *collado*).

Ara bé *colla(d)o* és el terme que s'usa a la major part del territori valencià, amb un to tan popular, amb un caràcter tan general, i és d'un ús tan exclusiu, adherit íntimament al terreny, que difícilment podem dubtar que allí no és un castellanisme sinó una super-